

Oponentský posudek

bakalářské práce Slavěny Obrdlíkové

Společenská prestiž sesterské profese v naší společnosti

Oponent: Mgr. Vašátková Ivana, Ph.D., zástupkyně hlavní sestry, Fakultní nemocnice Hradec Králové

1. Studentka zvolila téma stále živé a diskutované. V praxi se opakovaně setkáváme s nedostatkem ošetrovatelského personálu, který má vliv na kvalitu poskytované ošetrovatelské péče. Otázky, kterými se studentka zabývala, nám mohou přinést odpovědi v širším kontextu.
2. Teoretická část práce je velice pěkně, logicky a přehledně zpracovaná. Autorka prezentuje solidní přehled poznatků. Dodala bych jen pár upřesňujících informací:
 - a. Na str. 12, kapitola 1.2.2 Role sestry v současnosti - autorka uvádí, že sestry, které pracují metodou ošetrovatelského procesu, sbírají ošetrovatelskou anamnézu nejčastěji podle modelu M. Gordonové „Funkční typ zdraví“. Tento názor uvádí i na str. 15, kapitola 1.2.3 Náplň práce sestry, Administrativní práce. Nemohu s autorkou plně souhlasit, protože mnoho zdravotnických zařízení při sběru ošetrovatelské anamnézy nepoužívá žádný model, některé pracují např. podle modelu Hendersonové.
 - b. Na str. 29, kapitola Vzdělávání sester - autorka popisuje i změnu role pacienta na klienta, který si služby kupuje ze zdravotnického pojištění a regulačními poplatky. Regulační poplatky, jak již z názvu vyplývá, regulují poptávku po péči a spotřebě léčiv.
 - c. Na str. 33, kapitola 1.3.8 Finanční ohodnocení - autorka použila informace z Mladé fronty dnes, kde se píše: "U nás pracuje celkem 2 200 sester, z toho pět set jsou cizinky – nejčastěji Slovenky, Ukrajinky, ale uvažovali jsme i o nábore v Polsku," říká hlavní sestra pražské nemocnice v Motole Jana Nováková. Autorka tyto informace však nesprávně interpretuje. Z jejího textu vyplývá, že v České republice celkově pracuje 2200 sester.

V teoretické části práce autorka čerpala z literatury, která je uvedena v Seznamu použité literatury.

3. V empirické části práce si autorka stanovila hlavní a dílčí cíle svého šetření, kde posuzuje společenskou prestiž všeobecných sester v naší společnosti. Šetření prováděla dotazníkovou metodou u 94 všeobecných sester z Jihlavské nemocnice a u 123 respondentů z laické veřejnosti. Některé otázky obou dotazníků jsou podobné a autorka v závěru práce staví proti sobě jednotlivé názory – a to názory všeobecných sester a laické veřejnosti - mužů a žen. Výsledky jsou přehledně zpracovány, prezentovány v grafech, tabulkách, v případě možnosti volných odpovědí je citován výběr z odpovědí respondentů. Diskusi autorka rozšířila i o porovnání výsledků šetření s jinou prací podobného charakteru.
4. V závěru práce autorka shrnuje splnění svých vytčených cílů, na straně 79, cíl 3, který se týká platového ohodnocení, autorka uvádí, že si sestry většinou samy musí platit vzdělávací akce v rámci celoživotního vzdělávání a je pohádkou, kdy toto bude hradit zaměstnavatel. Zde opravdu záleží na zaměstnavateli, jaké podmínky ve svém zdravotnickém zařízení nastolí. Mnoho zaměstnavatelů ale vzdělávací akce vyslaným sestrám proplácí. Je možné přijmout několik způsobů, jak vzdělávací aktivity pořádat i

v prostorách zdravotnického zařízení (není nutné proplácet cestovní náklady) a akce mohou probíhat i s podporou profesních organizací. Zde ale sestry musí být samy aktivní. Autorka se na str. 80, v cíli 6 zamýšlí, z jakého důvodu není zájem o povolání všeobecné sestry. Jedním z argumentů je i délka studia, kde sestra studuje na SZŠ, poté na VZŠ a nakonec na vysoké škole. Toto studium není podmínkou, kvalifikaci získala již na střední škole. Další studium bylo pouze v rámci jejího rozhodnutí. Naopak, zde se můžeme pozastavovat nad tím, že zákonné normy toto umožňují (úhrada za studium?)

Autorka vytčené cíle splnila. Šetření u sester bylo prováděno pouze v jednom zdravotnickém zařízení, ale i tak nám práce dává obraz o postojích profesionálů i laiků k profesi všeobecné sestry a je na sestřích samotných a popř. na manažerech zdravotnickém zařízení, jak se závěry práce naloží.

5. V Seznamu použité literatury je uvedeno 39 literárních pramenů včetně internetových zdrojů z nichž autorka čerpala. Podstatná část literárních zdrojů je z literatury, která není starší 5 let.
6. Práce obsahuje Seznam použitých zkratk, Seznam grafů a Seznam tabulek. V přílohách autorka zejména prezentuje použité dotazníky, prestižní škály vybraných povolání, Etický kodex sester a platovou tabulku určenou pro nelékaře.
7. Práci považuji za zdařilou, autorka splnila vytčené cíle.

Možná diskutovaná témata:

- Důvody, proč sestry přemýšlí o změně profese se liší, dle vašeho zjištění, dle délky jejich praxe. Odpovědi na otázku týkající se celoživotního vzdělávání z tohoto pohledu zpracovanou nemáte. Jaký je průměrný věk respondentek, které uvádějí, že celoživotní vzdělávání je „nutné zlo“?
- Jedním z prvků, který ovlivňuje prestiž sestry je i její image (úprava zevnějšku, péče o ruce, nošení šperků, kvalita personálního oblečení). Jaká opatření byste jako staniční /vrchní sestra uplatňovala k dodržování těchto požadavků?
- V letošním roce vychází první ročník zdravotnických asistentů ze středních zdravotnických škol. V čem spatřujete přínos či nedostatky spojené s jejich nástupem do praxe?

8. Klasifikace: výborně

V Hradci Králové 19. 5. 2008